

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р

№ 7 (1580).

15 ЛЮТОГО 1985 РОКУ.

Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

△ Рівнятися на передовиків. (Переможці соціалістичного змагання) — 1 стор.

△ Духовна єдність поколінь. (Як партійна організація фізичного факультету вирішує проблеми патріотичного виховання студентської молоді) — 2 стор.

△ Оцінку ставить ЕОМ. (Проблема, варта уваги) — 3 стор.

△ Гуртожиток — твій дім. (Студенти своє слово сказали) — 4 стор.

Рівнятися на передовиків!

ПЕРЕМОЖЦІ СОЦІАЛІСТИЧНОГО ЗМАГАННЯ

ПРОФЕСОРСЬКО — ВИКЛАДАЦЬКИЙ СКЛАД, СПІВРОБІТНИКИ ТА СТУДЕНТИ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА, НАТХНЕНІ РІШЕННЯМИ XXVI З'ЇЗДУ КПРС, ЧЕРВНЕВОГО (1983 р.), ГРУДНЕВОГО (1983 р.), ЛЮТНЕВОГО (1984 р.) ПЛЕНУМІВ ЦК КПРС, ВИКОНУЮЧИ ПІДВИЩЕНІ СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ПІД ДЕВІЗОМ «ТВОРЧУ СПІЛКУ ВИЩОЇ ШКОЛИ ТА ВИРОБНИЦТВА — НА СЛУЖБУ П'ЯТИРІЧЦІ», ВСТАВИЛИ НА ТРУДОВУ ВАХТУ НА ЧЕСТЬ 40-РІЧЧЯ ВЕЛИКОЇ ПЕРЕМОГИ, ВИКОНАЛИ ПЛАНОВІ ЗАВДАННЯ ТА СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ 1984 РОКУ, ЧЕТВЕРТОГО РОКУ ХІ П'ЯТИРІЧЦІ.

РЕКТОРАТ, ПАРТІЙНИЙ І ПРОФСПІЛКОВИЙ КОМІТЕТИ УНІВЕРСИТЕТУ ПІДВЕЛИ ПІДСУМКИ СОЦІАЛІСТИЧНОГО ЗМАГАННЯ СЕРЕД ФАКУЛЬТЕТІВ, ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКИХ КАФЕДР ТА ПІДРОЗДІЛІВ І ПОСТАНОВИЛИ ПРИСУДИТИ:

ПЕРШЕ МІСЦЕ

КОЛЕКТИВУ ФІЗИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ серед природничих факультетів. Надати звання «Переможець соціалістичного змагання 1984 року і нагородити перехідним Червоним прапором та почесною грамотою. (Декан Г. Г. Чемересюк, секретар партбюро В. І. Солошенко, голова профбюро Ю. Ф. Ваксман, секретар комсомольського бюро М. І. Белінський).

КОЛЕКТИВУ ЮРИДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ серед гуманітарних факультетів. Надати звання «Переможець соціалістичного змагання 1984 року» і нагородити перехідним Червоним прапором та Почесною грамотою. (Декан Ю. С. Червоний, секретар партбюро Б. А. Пережнік, голова профбюро А. С. Васильєв, секретар комсомольського бюро В. Ф. Товбійчук).

КОЛЕКТИВУ КАФЕДРИ ІСТОРІЇ КПРС серед загальноуніверситетських кафедр. Надати звання «Переможець соціалістичного змагання 1984 року» і нагородити перехідним Вимпелом та Почесною грамотою. (Зав. кафедрою Н. М. Якупов, секретар партгрупи А. І. Домбровський, профгрупорг А. І. Сушко).

КОЛЕКТИВУ АСТРОНОМІЧНОЇ ОБСЕРВАТОРІЇ серед наукових підрозділів ОДУ. Надати звання «Переможець соціалістичного змагання 1984 року» і нагородити перехідним Вимпелом та Почесною грамотою. (Директор Ю. А. Медведєв, партгрупорг М. І. Кошкін, голова профбюро Л. О. Завершнева).

ДРУГЕ МІСЦЕ

КОЛЕКТИВУ МЕХАНІКО-МАТЕМАТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ серед природничих факультетів. Нагородити перехідним Вимпелом та Почесною грамотою. (Декан М. Я. Тихоненко, секретар партбюро С. Ф. Скороход, голова профбюро В. М. Євтухов, секретар комсомольського бюро Г. Г. Райчев).

КОЛЕКТИВУ ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ серед гуманітарних факультетів. Нагородити перехідним Вимпелом та Почесною грамотою. (Декан В. П. Ващенко, секретар партбюро А. К. Лозовський, голова профбюро І. С. Гребцова, секретар комсомольського бюро Л. Савицька).

КОЛЕКТИВУ КАФЕДРИ ФІЛОСОФІЇ ПРИРОДНИЧИХ ФАКУЛЬТЕТІВ серед загальноуніверситетських кафедр. Нагородити Почесною грамотою. (Зав. кафедрою М. І.

Сетров, секретар партгрупи В. П. Бельдій, профгрупорг Р. О. Щетнікова).

КОЛЕКТИВУ ПНДЛ-1 серед наукових підрозділів ОДУ. Нагородити почесною грамотою. (Зав. лабораторією Ю. О. Невезин, секретар партгрупи В. К. Татаровський, профгрупорг Т. В. Козлова).

ТРЕТЄ МІСЦЕ

КОЛЕКТИВУ ХІМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ серед природничих факультетів. Нагородити Почесною грамотою. (Декан О. Н. Чеботарьов, секретар партбюро Ю. Н. Анісімов, голова профбюро В. П. Мамонтов, секретар комсомольського бюро Т. В. Андрусяк).

КОЛЕКТИВ ФАКУЛЬТЕТУ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ серед гуманітарних факультетів. Нагородити Почесною грамотою. (Декан В. Г. Таранець, секретар партбюро А. А. Барбарига, голова профбюро К. А. Кристя, секретар комсомольського бюро Т. В. Баскатова).

КОЛЕКТИВУ КАФЕДРИ ПОЛТЕКОНОМІЇ серед загальноуніверситетських кафедр. Нагородити Почесною грамотою. (Зав. кафедрою О. Г. Лобунець, секретар партгрупи Л. Х. Доленко, профгрупорг О. К. Яковлев).

КОЛЕКТИВУ ПНДЛ-5 серед підрозділів ОДУ. Нагородити Почесною грамотою. (Зав. лабораторією Р. М. Захарова, секретар партгрупи В. Н. Кирилюк, профгрупорг Л. Н. Вострова).

ПЕРЕМОЖЦЯМИ СОЦІАЛІСТИЧНОГО ЗМАГАННЯ СЕРЕД ІНШИХ ПІДРОЗДІЛІВ УНІВЕРСИТЕТУ:

КОЛЕКТИВУ ГРУПИ КАПІТАЛЬНОГО РЕМОНТУ СЕРЕД АГЧ. Надати звання «Переможець соціалістичного змагання 1984 року» і нагородити Почесною грамотою. (Старший виконроб Є. М. Лісовецький, голова профбюро Г. Є. Рябий).

КОЛЕКТИВУ МЕХАНІЧНОГО ЦЕХУ ОДУ. Надати звання «Переможець соціалістичного змагання 1984 року» та нагородити Почесною грамотою. (Майстер А. М. Пащенко, профгрупорг К. Т. Багринцев).

КОЛЕКТИВУ ВІДДІЛУ КОМПЛЕКТУВАННЯ БІБЛІОТЕКИ ОДУ. Надати звання «Переможець соціалістичного змагання 1984 року» і нагородити Почесною грамотою. (Зав. відділом С. М. Старицька, профгрупорг С. Н. Ширкіна).

ПОЧЕСНА НАГОРОДА

За успішне виконання планових завдань 1984 року, покращення якості підготовки спеціалістів, підвищення ефективності наукових досліджень, зміцнення матеріально-технічної бази і досягнення високих показників в республіканському соціалістичному змаганні спільною постановою від 14 січня 1985 р. колегії Мінвузу УРСР і президії Республіканського комітету профспілки колектив Одеського держуніверситету імені І. І. Мечникова нагороджено ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ і третьою грошовою премією.

Цю приємну новину ми попросили прокоментувати голову профкому ОДУ Івана Кириловича Калмакана. Він, зокрема, сказав:

— Підсумки республіканського соціалістичного змагання колективів 56 вузів України були розглянуті на спільному засіданні колегії Мінвузу УРСР і президії Українського республіканського комітету профспілки працівників освіти, вищої школи і наукових закладів.

На протязі останніх років колектив Одеського ордена Тру-

дового Червоного Прапора державного університету ім. І. І. Мечникова постійно бере участь у цих змаганнях.

Висока оцінка праці і нагорода надихають колектив університету на ще більші звершення в ім'я гідної зустрічі виборів до Верховної Ради УРСР і місцевих Рад народних депутатів, 40-річчя Великої Перемоги, успішного завершення ХІ п'ятиріччя і зустрічі XXVII з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу.

В ПРОФКОМІ ОДУ

Нещодавно відбулось чергове засідання президії профкому, на якому в числі інших було обговорено питання «Про роботу профбюро юридичного, біологічного факультетів та лабораторії ФОЕТ по керівництву профгрупам, підсиленню їх впливу на результативність роботи трудових колективів у світлі вимог Постанови ЦК КПРС «Про роботу ЦК профспілки робітників важкого машинобудування».

З повідомленнями про роботу профбюро виступили їх голови А. С. Васильєв, І. Г. Андрусенко, Ю. Ф. Ваксман, А. І. Полоса та інші товариші. Під час обговорення виступів було відзначено, що профбюро факультетів і підрозділів в цілому активізували організаційську роботу по керівництву профгрупам.

На профспілкові збори та виробничі наради виносяться актуальні питання, такі, наприклад, як сприяння успішному виконанню соціалістичних зобов'язань за рахунок створення в трудових колективах атмосфери взаємодопо-

моги і товарищескості.

В той же час було вказано на недоліки, які ще мають місце в роботі профбюро по керівництву профгрупам, зокрема, на інколи формальний підхід до підготовки і проведення профспілкових зборів. Основним недоліком цих заходів є те, що вони дублюють порядок денний засідань кафедр, причому обговорювані питання глибоко не аналізуються, а рішення, що приймаються, не націлюють колектив на усунення недоліків в роботі.

Президія профкому рекомендувала доцільні заходи, спрямовані на подальше покращення роботи профбюро з метою надання профгрупам конкретної допомоги. Визначив кращою профгрупу кафедри ботаніки, президія прийняла рішення вивчити і широко пропагувати досвід роботи цієї групи, а також просити обком профспілки ППВШ і НЗ про преміювання профгрупорга кафедри ботаніки В. П. Герасимюка на III обласному з'їзді профгрупоргів.

Літературний конкурс

Партком, комітет ЛКСМУ, Рада ветеранів Великої Вітчизняної війни при університеті, редакція газети «За наукові кадри» оголошують конкурс на кращий нарис про ветеранів Великої Вітчизняної війни, які працювали чи працюють в Одеському державному університеті.

Конкурс присвячується 40-річчю Великої Перемоги і має на меті сприяти більш активному вивченню студентською молоддю історії Великої Вітчизняної війни та нашого університету, а також поповнення Музею бойової слави ОДУ но-

вими матеріалами. Нариси, спогади, статті, фото та інші документи (листи тощо) приймаються, на конкурс в редакції «ЗНК» до 15 квітня ц. р. Обсяг матеріалів не повинен перевищувати 5 сторінок машинописного тексту (через 2 інтервали).

Обов'язково зазначити прізвище, ім'я, курс, факультет, (місце роботи), домашню адресу. Переможці конкурсу будуть нагороджені дипломами та пам'ятними призами, а кращі нариси рекомендовані до друку в міських та обласних газетах. ОРГКОМІТЕТ.

ФАШИЗМУ НЕМАЄ МІСЦЯ НА ЗЕМЛІ

ЮНІСТЬ ПІД ДУЛОМ АВТОМАТІВ

Чергове засідання наукового гуртка для студентів-іноземців історичного факультету було присвячено 40-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні. «Фашизм сьогодні» — такою була тема цього засідання.

З основною доповіддю виступив студент II курсу Рaulь Колон (Республіка Куба). «Фашизм — породження імперіалізму» — так назвав свою доповідь кубинський студент. В ній йшлося не лише про те, як виник фашизм в процесі історичного розвитку людства і які нещастя приніс він людям в особі німецького мілітаризму, але й про те, як через сорок років з'являються неофашистські організації в деяких країнах Західної Європи і США.

В арабському світі, як стверджує студент II курсу Тарек Абдулла в своїй доповіді, реакційні режими, солідаризуючись з сionістським Ізраїлем, також стала оплотом фашистської ідеології і загарбницької політики.

З доповіддю «Диктаторські режими Латинської Америки» виступила студентка з Куби Ельвіра Санхурхо. Вона віддала данину поваги славетному сину болгарського народу Георгію Димитрову, відзначи-

вши його заслуги в мужній боротьбі проти фашизму. Ельвіра розповіла про те, як режими в Чилі, Сальвадорі, Гватемалі, Парагваї при підтримці реакційних кіл США тримають в темряві, злиденності і під загрозою смерті народи цих країн. Фашизм пустив своє коріння і на Африканському континенті, про що говорив у своєму виступі Лусіу Пінту (Сан-Томе і Принсіпі).

На півдні Африки, в ПАР, зазначив Пінту, фашизм виступає у вигляді апартеїду, який нічим не відрізняється від фашизму.

Всі, хто виступив на засіданні, дійшли висновку, що сьогодні кінче необхідно посилювати боротьбу проти будь-якого прояву фашизму, проти імперіалізму і в першу чергу американського, щоб запобігти розв'язанню нової світової війни.

Демократична молодь планети гнівно засуджує фашизм і одноголосно заявляє: «Йому немає місця на Землі!».

**Віторіно Феррейра
САМБО,
студент II курсу
істафу ОДУ
(Мозамбік).**

і насильства, Сполучені Штати зробили все, щоб нав'язати Гренаді такий реакційний режим, який панує в Гватемалі, Сальвадорі, Чилі.

Насаджуючи «демократію по-американськи», інтервенти чинять розбій, провадять повальні обшуки. Заборонені будь-які масові збори, в противному разі зразу ж пуска-

ється в хід вогнепальна зброя. Особливо страждає від американської «свободи» гренадська молодь, якій категорично заборонено протестувати проти засильства окупантів. Агресивні кола США плекають надії навести подібний «порядок» і в Нікарагуа. Але, як то кажуть у народі, «руки короткі».

**ФОТОХРОНІКА ТАРС
ТО ЩО З ТОГО?**

ШЛЯХИ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ НАВЧАННЯ

Як відомо, перевірка засвоєння учбового матеріалу — важливий компонент навчального процесу. Вона забезпечує зовнішній (контроль, здійснюваний викладачем) і внутрішній (самоконтроль студентів) зворотний зв'язок у навчанні. Інформація, що надходить каналами зворотного зв'язку, є підставою для внесення корективів у навчання як викладачем, так і студентами.

Згідно з дидактичними вимогами, перевірку засвоєння знань слід здійснювати систематично відносно кожного, хто навчається. І з усіх питань навчальної програми. Проте, в умовах масового навчання викладач вузу, наприклад, не може здійснювати такий контроль на великих курсових потоках. Тому перевірка знань проводиться епізодично, з обмеженого кола питань і, як наслідок, багато матеріалу, що вивчається, залишається неперевіреним. Це одна з причин низької якості навчання, що виявляється вже при першій перевірці, коли внесення коректив практично ускладнюється. Значно полегшує і раціоналізує перевірку знань студентів застосування контролюючих пристроїв, які останнім часом використовуються у поєднанні з ЕОМ. На базі ЕОМ створюються автоматизовані навчальні системи (АНС).

В Одеському державному університеті виконуються роботи за координаційним планом наукових досліджень НДІ проблем вищої школи Мінвузу СРСР і за планом Мінвузу УРСР по цільовій комплексній програмі «ЕОМ у навчанні». У процесі роботи сконструйовано зчитуючий пристрій «Штрих-контроль ОДУ», який через перфопорт сполучений з ЕОМ. На пристрій одержано авторське свідоцтво. Автори конст-

рукції — К. Г. Рибалко, Б. П. Суздальцев, В. М. Гребінкін нагороджені медалями ВДНГ СРСР.

На кафедрі педагогіки досліджуються дидактичні можливості автоматизованого контролю знань, який здійснюється з використанням згаданого пристрою і ЕОМ.

Перевірка знань з застосуванням «Штрих-контроль-ОДУ» і ЕОМ здійснюється в такому методичному плані. Викладач дає студентам спеціально складені і зашифровані контрольні завдання. Студенти, виконуючи завдання, свої відповіді на поставлені запитання відмічають штрихом простого олівця на бланку «Інформаційної карти». При цьому вони проставляють номер свого прізвища по списку групи. Викладач збирають заповнені студентами «Інформаційні карти» і здають їх на обчислювальний центр, де оператор вводить їх у пристрій «Штрих-контроль-ОДУ». Фотоелектронний пристрій зчитує олівцеві позначки з «Інформаційних карт» і кодує інформацію про результати перевірки на перфокарту, яка потім вводиться в ЕОМ.

По складеній у ході дослідження програмі ЕОМ ЕС-1020 (або ЕС-1035) проводиться обробка даних контролю і видає розпечатку результатів перевірки знань студентів у вигляді таких документів: **відомість автоматизованого контролю знань**, у якій вказані прізвища студентів групи, правильні і помилкові відповіді на запитання кожного студента окремо. Крім того, ЕОМ виводить підсумкову оцінку за контрольну роботу кожному студенту за встановленими критеріями, в зале-

жності від кількості допущених помилок.

Статистичні дані результатів контролю із вказанням кількості правильних і помилкових відповідей (у процентах) в групі (видаються у вигляді таблиць і діаграм).

Якість засвоєння знань також представлена таблицями та діаграмами і відображає засвоєння учбового матеріалу студентами на різних рівнях: «відмінно», «добре», «задовільно» і «незадовільно»; загальний процент позитивних оцінок, а також процент оцінок хороших, і відмінних.

Рекомендації по внесенню корективів у процес навчання ЕОМ видає викладачеві і студентам. Кожному студенту ЕОМ друкує **рецензію**, де вказується, у яких саме відповідях допущені помилки і які розділи учбових посібників слід повторити для ліквідації виявлених прогалин у знаннях. Тут же ЕОМ друкує оцінку за контрольну роботу.

Важливе значення мають також рецензії для студентів-заочників. Вони можуть виконувати спеціальну контрольну-тренувальну вправу дома, а заповнені «Інформаційні карти» вислати на кафедру. Після перевірки контрольних завдань з допомогою ЕОМ студенти-заочники одержують рецензію з відповідними рекомендаціями по роботі щодо ліквідації прогалин у знаннях.

Викладач на підставі інформації про результати перевірки, виданої ЕОМ, має можливість оперативніше приймати методичні рішення по внесенню корективів у процес пізнавальної діяльно-

сті студентів з метою підвищення якості навчання.

У ході досліджень з курсу педагогіки була проведена експериментальна перевірка використання розробленої методики контролю знань з застосуванням зчитуючого пристрою і ЕОМ. Закінчена підготовка до проведення експерименту на юридичному факультеті на кафедрі професора М. П. Орзиха.

Експериментально встановлено, що пристрій «Штрих-контроль-ОДУ» зчитує 100 «Інформаційних карт» за 10 хвилин. ЕОМ «ЕС-1020» обробляє цю інформацію і видає розпечатку документів про результати перевірки 90—100 студентів за 2—3 хвилини.

Слід підкреслити, що розроблена методика для контролю знань студентів з застосуванням зчитуючого пристрою і ЕОМ при певній модифікації може застосовуватися також при використанні комп'ютерів і дисплеїв, якими вже оснащується навчальний процес в університеті.

Методика масового контролю знань студентів із застосуванням ЕОМ дає додаткові резерви у підвищенні продуктивності учбової праці викладачів і студентів. Вона є одним із шляхів інтенсифікації навчання на базі застосування ЕОМ у навчальному процесі, направленою на підвищення якості перевірки спеціалістів у вузі.

**К. А. НОРКІН,
доцент, кандидат педагогічних наук.
Н. С. БОЖЧЕНКО,
ст. математик обчислювального центру.
К. Г. РИБАЛКО,
ст. інженер обчислювального центру.**

ОЦІНКУ СТАВИТЬ ЕОМ

Скажу відверто, нічого нового у цьому методі немає, бо принцип поєднання зчитуючого пристрою і ЕОМ давно вже відомий і навіть використовується у різних вузах країни. Можна говорити, мабуть, про те, що нарешті, і ми почали практично замислюватися над цією проблемою.

Крім того, я не згоден з авторами методу в тому, що однією з причин низької якості навчання являється те, що «багато матеріалу, що вивчається, залишається неперевіреним». Стверджувати так, значить поставити проблему успішно навчання з ніг на голову. Бо як не перевіряй, які ЕОМ не використовуй, але якщо в голову задалегідь студент нічого не «ввів», то нічого буде й перевіряти.

Порадувало мене те, що «в університеті вже оснащується навчальний процес комп'ютерами і дисплеями». Це що, в плані використання технічних засобів навчання, яких в навчальному процесі майже ніхто не бачив? Чи не станеться так і з новою методикою масового контролю знань? Чи не буде багато галасу із нічого? І чи не краще розпочати з того, щоб ті технічні засоби, які були придбані десять років тому, нарешті дійсно використовувалися у навчанні, а вже потім можна буде подумати і про «космічні» проблеми нашого університетського буття.

СКЕПТИК.

ВІД РЕДАКЦІЇ:

Друкуючи репліку Скептика, редакція заявляє, що в принципі вона не поділяє його думки з приводу методики, яку пропонують автори статті «Оцінку ставить ЕОМ».

Адже державною реформою середньої школи яким і передбачається широке упровадження в навчальний процес електронних систем... Індивідуального користування. То коли ж, як не зараз готувати до цього вчителів школи близького майбутнього.

В той же час редакція вважає, що доля істини є і в словах Скептика відносно технічних засобів навчання. Чи ефективно використовуються вони в університеті, а якщо ні, то чому?

Ось на цю тему ми маємо намір поведи спеціальну розмову в одному із наступних номерів газети. У зв'язку з цим ми звертаємось до всіх викладачів і студентів з проханням сказати і своє слово з приводу піднятих сьогодні проблем. То ж чекаємо ваших листів.

